

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Felhívás.

„Egyesülésben az erő!”

Társadalmi életünk szomorú jelensége, hogy egyazon gondolkodású, azonos érzelmű és hasonló foglalkozási körben élő egyének a helyett, hogy szervezkedve tömörülnek, — szétforgácsoltság miatt erőt kifejtteni nem képesek.

Sokszorosan áll ez reánk, tisztviselőkre nézve, kik bár valamennyien egyenlőkép másoknak szolgálatában állunk és így a társadalmi élet organizmusa folytán egyforma érdekel bünk, mégis állami, egyházi, törvényhatósági, községi, részvénytársasági és magántisztviselőkre széttagoltan állunk.

Kartársak!

Hosszú esztendő tapasztalatai eléggé megtanítottak bennünket arra, hogy ezeknek a részleges mozgalmaknak, melyeket csak a legközvetlenebbül érdekeltek indítottak meg, sulya nincsen, minthogy az önérdék tudata megfoszt az erőtől és diadalra csak az a küzdelem vezethet, melyben az ország egész tisztviselői kara száll síkra az egyes rétegek igazáért. Eddigi küzdelmeink meddőségi szembeállítva a munkás szervezetek által elért nagy eredményekkel, ezt, — úgy véljük — eléggé bizonyítja.

TARCA.

Evolúció.

Odakinn már-már hajnalodott. Gyürki tanár úr szemei előtt a lámpát már glória környékezte, vékony sárgás sugarak szaladtak szemétől a lámpa világába. A homloka körül egy vizes törülköző volt csavarva. Már két napja úgy kotyogott a feje, mint valami záptojás; ha megmozdult, ha beszélt, lottyant egyet-egyét, úgy hogy beletorzult a képe. Egész nap aludt s most álmatlanul, holtra fáradtan olvasott valami természettudományi munkát. Valamit csak kell csinálni — úgy gondolta — s ezzel gyötörte magát.

Körülötte aludtak majd nyöszörögve, hánykolódva, majd ismét megnyugodva halk pihéssel a gyerekei, az asszony meg a másik szobában a legkisebbel. Az egyik flu — lehetett úgy 13 éves — lehányta magáról a takarót, s ő felállt, hogy újra betakarja. Amint az ágylőlé hajolt, olyan szörnyen kezdett megint a fejében kalapálni valami, hogy a fogait csikorgatta fájdalomában. Főlegyenesegett. Az éjjeli esendben — míg a padló lábai alatt szüntelenül táncolt — hallani lehetett, amint egy nekikeseredett egyfogatu, bizonyosan valami lump bandát szállítva, ide-oda hánykolódva, ugrálva, csikorogva, nagyot koccanva szaladt, a patáit kényszeredetten kalimpálva a köhöz csapkodó gebe után. A hangokat, hallotta, a többit meg hozzáképzelte.

Tömörülés és szervezkedés az egyetlen jelszó, amelynek aegise alatt biztosan számíthat az ország tisztviselői kara azoknak a jogoknak érvényesítésére, amelyek bizvást megilletik. De ezenfelül vannak oly általános nagy célok is, melyek szűk csoportok kereteiben nem valósíthatók meg; így a tisztviselői takarékpénztár, internátusok, üdülő házak, szolidáris együttműködés minden társadalmi kérdésben, nem valósulhatnak meg addig, míg le nem hullanak a bennünket szétválasztó korlátok és nem egyesülünk egy általános tisztviselő szövetségbe.

Kartársak!

Nem küzdenek-e évtizedek óta az állami, törvényhatósági és egyházi tisztviselők a fizetésrendezésért, a szolgálati pragmatikáért, az alsóbb osztálybeliek előrehaladásánál közismeretes anomáliák megszüntetéséért, — a magántisztviselők az egységes kötelező nyugdíjbiztosításért, a munkaadóval való viszony törvényes rendezéséért, a vasárnapi munkaszünet törvénybe iktatásáért, — elérett-e csak egy esetben is teljes eredmény?

A tisztviselői takarékpénztárnak, internátusnak, üdülő háznak kérdése is oly régen foglalkoztatja a tisztviselőket, a társadalom és államhatalom a legnagyobb rokonszenvvel segítene bennün-

ket és mi mégsem vagyunk képesek eredményhez jutni! Miért van ez így? Ne áltassuk magunkat, lássuk be őszintén, hogy bennünk van a hiba: szétlúztunk, sohasem igyekeztünk egységesen harcolva célunkat megközelíteni, hanem mindig csak külön-külön, egymástól ridegen elzárkózva, sőt nem egyszer egymás ellen fordulva.

Avagy talán igaz volna az az ósdi felfogás, hogy az állami tisztviselők érdekei ellentétesek a magántisztviselőkéivel, vagy legjobb esetben is nem érdeklők amazokat emezek érdekei? Egyetlen példával bebizonyíthatjuk ennek a gondolkodásnak a helytelenségét. Gondoljunk csak a magántisztviselők legspeciálisabb bajára, a kötelező egységes nyugdíjbiztosítás hiányára. Egyedül a magántisztviselőnek égető sebe ez, de erősen kihat az mégis az állami tisztviselői pályára is, amennyiben csakis ez okozza azt, hogy az állami hivatalok aránylag kisebb javadalmazású, de mégis biztos állásai felé oly nagy a vonzódás, és jogvégeztet egyének készek fizetés nélkül 6—8 évig ministeriumot, bíróságot, várost szolgálni. Azok, akik tagadják az érdekek kölcsönösségét, ám feleljenek arra a kérdésre, hogy a magántisztviselői nyugdíj és pragmatika létesítése után, nem fog-e egyszerre és önként megszűnni a kis javadalmazású,

A fiát nézte. Tulságosan hasonlít hozzám, gondolta. Ennek szegénynek nem sok öröme lesz az életben. Maga elé próbálta képzelni, mint meglelt embert, szép, tömött, fekete bajusszal, érdekes, bánatos arccal, a homloka körül vizes törülközővel. Kellemetlen volt neki ez, de akárhogy akarta is, enélkül nem sikerült elképzelnie, a homloka be kell, hogy kötve legyen. Nem, nem lesz . . . kovacs, suszter, utcaseprő lesz, még sem fog a feje úgy fóni, fájni mint az enyém, még sem lesz a feje bekötve. Aztán az egyfogatu zaja elveszett lassankint s csak messziről neszelt még egy munkába induló teherkocsi, amelyről találgatta, hogy befordul-e valamelyik utcába vagy összerázza még egy kicsit kótyagos fejét, hahogy ablaka alatt vezet el az útja. A zöreje mind erősebb lett, már nem fordulhat be semerre, gondolta. Hirtelen elfújta a lámpát s átment a másik szobába. Ledobálta magáról a ruháit s a takarót fejére húzva, igyekezett együtt himbálózni az ágygal, hogy kevésbé rázza, amint a lovas ember szokta.

A kávéját akarta meginni. Roppant kábult volt, nem tudta, mi dolga van ma, elővette a zsebkönyvét s megnézte. Eszébe jutott valami s ráfordult a fiára. — Pista tudod a történetet? Add ide a könyved, lássuk.

A történettanárral nem jó lábon álltak, azértbántotta mindég a gyereket a történettel.

— Mindjárt édes apa, megkeresem a könyvem. Átsietett a másik szobába. Az apja kissé ráhajolt az asztalra, hogy átlásson a másik szobába, ahol a felesége halkan mondta Pistának: Látod, egész nap egy szót se tanultál, oda voltál azzal a csirkefogóval csavarogni. Most lesz mindjárt hadd el hadd. A fiu nem felelt. Kikapta szekrényéből a könyvet, felütötte s lassan ödöngve, míg szemei villámgyorsan futották át a sorokat, vitte ki az apjának. Az asztal előtt egy pár pillanatra megállt határozatlanul, aztán atnyújtotta a könyvet s elmondta az egész feladatot hibátlanul, folyton egy pontra bámulva, minden érzékével odatapadva, aggodalmas arccal, miközben kezével idegesen kapkodott egyszer a homlokához, másszor a combjához.

Az apja szinte ijedten bámulta a fiut. Mi lesz akkor, ha ez a gyerek majd kíváncsi kezd lenni, ráérezik a tudásra, hogy teletömi a fejét majd egyszerre mindennel. Ilyen gyors felfogással szinte biztos a túlerőtetés, ha olyan nyugtalan lesz, mint ő volt hajdan? Pedig ő neki nehezebben ment a tanulás, könnyen ment neki is. az igaz, de így . . . Hirtelen elébe táncolt a hajnali kép: — a fia képe vizes törülközővel a homloka körül . . . Nem . . . Szüresölmi kezdte a kávéját. Természetrájtót is tanított, hát konyitott a természettudományokhoz is és meghiggadva, minthogy csak innen-onnan benne ragadt nagyobb tételek s hypothesisekből állt a természettudománya, félig bejegyezve egy-egy

ma csakis biztossága folytán kedvelt állami állások utáni tülekedés?

Véget kell vetni annak az állapotnak is, hogy a számarányban oly óriási tisztviselői kar társadalmi befolyással egyáltalán nem bír, amíg az iparosok, kereskedők ilyen irányú testületei már régen számottevő tényezői minden társadalmi mozgalomnak.

Ne kicsinyeskedjünk, ne keressük az ellentéteket, hanem egyesüljünk egy hatalmas szervezetbe és máris döntő lett szavunk minden kérdésben.

Nem kevésbé fontos kérdés megoldása képezi a szövetség harmadik célját: anyagi helyzetünk, alapos újjászervezése, megjavítása. Ennek a célnak elérésére a szövetség tisztviselői takarékpénztárt létesít, hogy gazdaságilag csakis önmagunktól függjünk.

E saját pénzügyintézetünk nyújtani fogja nekünk azt, amit eddig sehol sem kaptunk: olcsó személyhitelt. Az iparosok, kereskedők a nem nyereszkesedésre alapított saját társulatjaik révén rég élvezik ezt, tőlünk tisztviselőktől ellenben a legkisebb hitelnél is életbiztosítást, kezesseket, illetékeket és uszorkamatot követelnek. Miért van ez így? Mert a tisztviselők személyhitelével csak szervezetek foglalkoznak és nincs takarékpénztár, nagyobb bank, mely tisztviselői személyhitellel foglalkoznék.

A liga által alkotandó bank természetesen nem nyereszkesedésre alakul és a tisztviselők tisztára személyi megbízhatóságukra alapított kölcsönöket fognak élvezhetni. E takarékpénztárban, mely részvénytársasági alapon van szervezve, hitelt kérhet minden tisztviselő, semmiféle tagsági díj, részvényvétel nem kötelező, minthogy a részvények elhelyezése máris biztosítva van. Másrészt pedig, hogy teljesen függetlenek le-

gondolatot, vagy csak megérintve, mint olyan dolgot, amellyel már végzett s most csak megpendíti, hogy utána rezegjen az egész gondolatsor, ilyesvalamit gondolt: Fokozódott munka, a vér erősebben tódul az agy felé . . . training, akárcsak az izmoknál . . . egy bizonyos célra való kiképzése a szerveknek . . . átörökítése a már fejlettebb szervnek . . . természeti kiválás . . . szinte külön faj . . . igazi genialitás! Ez az így lesz . . . Nem lesz lakatos . . . Még sem életem hiába . . . Nekem csak a fejem fáj, de a fiamból már lesz valami.

* * *
Mikor együtt a fiával az iskolába indultak, azt vette észre, hogy büszkén, mellét kifeszítve, még mindig kábult, máskor előrecsüngő fejet felszegve megy a fia mellett és míg a tanár úr, ez az embrenyi szakálás gyerek elmosolyodva korholta magát ezért, szigorúan szólta oda a gyerekeknek:

— Lódulj már, így sohasem érünk oda.
Rónai Mihály.

A fehér asztalnál.

(Étkezési kihágások.)

Ne vedd rossz néven, egy falat se megymár le a torkomon. Ha a szememet bekötném, akkor talán sikerülne. De így egészen beteggé tesz az étkezés. Hogy a te sülted elég izletes? Lehet, az enyém is, hanem az emberek falása elviselhetetlen.

Látod azt a hosszú kamaszt, mit mivel? Nézd, hogy fogja a kését a kezében, mintha furulya volna. Belevág a kenyérbe az istentelen. Metéli, faragja, nyuzza kegyetlenül. Egy kifaragott darabot bekap, hogy eleméssze. Vajjon miélete Isten teremtése lehet ez? Ha állat volna, harapná a kenyeret; ha ember volna,

gyünk és a részvények mégis idővel tisztviselői kezekben legyenek, egy-egy részvény névértéke mindössze 20 (husz) korona lesz és még e csekély összegből is az első évben csak egy harmad fizetendő be, a második és harmadik harmadnak befizetésére pedig két évi ideje van a részvényt jegyzőnek. Minden tisztviselő tehát, a legkisebb fizetésű is, olyan is a kinek semmi felesleges pénze nincs, részvényese lehet a tisztviselői takarékpénztárnak, és jogait már az egyharmad befizetése után élvezzi, még pedig anélkül, hogy a be nem fizetett második és harmadik harmad után kamatot fizetne. Hangsúlyozzuk azonban még egyszer, hogy vételkényszer nincsen, és sem a ligának tagjai, sem a hitelt élvezők részvények jegyzésére nem kötelezettek.

A bank a kölcsönt egész összegben folyósítja, nem mint a mai ugynevezett tisztviselői szervezeteknél, ahol a nagynehezen és körülményesen folyósított kölcsönből még bizonyos számú részjegyet is levonnak.

További nagy célja a szövetségnek az, hogy a tisztviselők gyermekei részére Budapesten és a vidék több magyar érzelmű városaiban internátusokat létesítsen, valamint, hogy egyes gyógyító fürdőhelyeken a tisztviselők és családtagjaik részére üdülő házakat tartson fenn.

Ezeknek az intézményeknek a hiányát a vidéki tisztviselők, akiknek nagyobb gyermekeiknek más városban, esetleg Budapesten való neveltetése oly nagy gondot ad: eléggé érzik. Ugyisintén felesleges az üdülő házak szükségességéről beszélni; aki volt már orvosa parancsára valamely méregdrága külföldi fürdőhelyen, bizonyára irigykedéssel látta az ottani tisztviselői üdülőházakat, melyekben osztrák, né-

törné a kenyeret. Miért tartja úgy a kését, nyelével az asztalnak támasztva, pengéjével felfelé; nem fél, hogy menten belecsap a tüzes menykő! Mit fog ez a kamasz csinálni a késsele; előre ráz a hideg, ha rá gondolok.

A kis bolondnak zenélő kedve támadt. Ni, hogy bilegteti, táncoltatja, kattogtatja a kését a tányér oldalán. Vidám mar, mert hozzák a pecsenyét zsíros burgonyáival; úgy nézi, mint a húz. Hollá! most hozza kap.

Megtapogatja a kés pengéjével a sültet: puha. Megtapogatja a burgonyát: omlós. Minden jól van. Végig nyatja a kését, hogy izelítőt vegyen. Leteszi. Zvikkert hajít az orrára. Felkapja a kését, felkapja a villát s előtűd áll a felfegyverkezett kulturbestia.

No most hajrá, Villára szurva kapja be a pecsenyefalatot, bravó! Mégis van benne egy kis becsületérzés. De várj csak. Kését a burgonyarakás alá feszíti, kiemel egy pofára valót és zsupsz — szájába tolja a kését. Félg beszopja a pengét a gonosztevő. Kihuzza a kését szájából; olyan tiszta, mintha mosogatótáson esett volna keresztül. Most szaftra jött gusztusa. Alámeríti a kését, leszopja. Most egy hagymalaskát halász ki a késétől, lenyalja azt is. Kenyérbelet meg-törli kését, a kenyérbelet bekapja. Késével a sőtartóba nyul.

Még szép tőte, hogy nem azon nyálasan dugta be kését a vendéglői asztaloknak ebbe a közös fűszerraktárába. Lenyuzatná azt a koresmárost, amelyik nem ad külön kanalat a só mellé. Ilyen helyeken egy sőtartóban naponkint negyvenötven ember malackodik. Legalább ugyanennyiszor forgatják meg benne a lenyalt kespengé hegyét. Az ilyen só gőcsökben összeáll; piszkos és nedves. . . . Még egy nagyot szop késén ked-

met és francia kollegáink oly olcsó szállást és élelmezést élveznek. Mi is e külföldi mintára szándékozunk meghonosítani ezeket az intézményeket. Az oly sokféle igénybe vett tisztviselő hozzájárulása nélkül, állami és társadalmi segéllyel létesítették külföldön ezeket az internátusokat és üdülő házakat, a további kiadásokat pedig önzetlen tisztviselői vezetés és igazgatás mellett, az intézményeket igénybe vevők fizetése fedezik. Hogy a magyar társadalom sem szűkkeblű tisztviselői iránt, bizonyítja eléggé az, hogy az eszme megpendítése után máris több magyar város ajánlott fel internátusoknak telket, házat.

Ezeket a nagy vonásokban jelzett célokat kívánja az Országos Tisztviselő Szövetség szolgáltni.

Felölelné ezenkívül a szövetség a tagok magánérdekeinek megvédését, amennyiben ügyészei útján ingyen jogvédelmet nyújt és állás nélküli magántisztviselő tagjait üresedésben lévő állásokra ajánlja. E tekintetben máris több nagy részvénytársaságnak és vállalatnak alant aláirt igazgatója kijelentette, hogy a jövőben a liga által ajánlottakat előnyben részesíti.

A belépésre buzdítani külön, feleslegesnek tartjuk: mindenkinek önérdeke egyenesen parancsolja ezt.

Országos Tisztviselő szövetség.

Az

államtisztviselők adóssága.

Szegény ország vagyunk. Kereskedelmünk és iparunk zsenge gyermekkorát éli. Nem esoda, ha a lateiner osztály tultengő és a kinek csak némi kvalifikációja van, az mind közhivatalnok akar lenni.

Ha egy állás megüresedik, a mi-

ves szomszédunk; készen van. Nézem a száját, nem verzik. Szerencséje volt. De lattam már embereket, akik sebet ejtettek az ajkukon. Ha diszkrét rozsdafoltot látok a késen, mindig félek tőle, hogy az embervér: valamelyik kétszopó szörnyeteg vére.

A kamasz fogvájóhoz nyul. Nem merek többé ránézni, mert érzem, hogy elviselhetetlen izléstelenség következik.

Még a kétszopóknál is jobban izgatnak a fogvájóval foglalkozók. Ez utóbbiak következő alosztályokba tartoznak:

1. a fogvájót a terítőhöz kenők;
2. a fogvájóval a sőtartóban játszó és kenyeret szurkálók;
3. a fogvájóval gyümölcsöt (málnát, epret) evők és tortát támogatók;
4. a fogvájót rágeselők és annak nedves, piszkos szilánkjait széthintők;
5. a fogvájót iv atakban pattantók;
6. a fogvájókonzervatívok, akiknek mellényzsebük tele van régi, megszokott piszkos fogvájóval és azok közül választanak A nők jórésze a 2. és 3. alosztályba szokott tartozni. Ellenben sovány falánk szemű és nagy gégejű embereknek rendszeren nyujtozkodik a zsebében egy-egy hasznait fogvájó szörnyeteg. Nezz körül, itt valamennyit együtt találod.

Ah, annak a kövér úrnak rákot hoztak. Vajjon mit csinál vele? Száz ember közül kettő tudja emni a rákot; kilencvennyolc esetben a rák azt hiszi hogy kutya ette meg. Ime, milyen barbarimódon törizsakgatja azokat az ártatlan vörös pánceliosokat. Ha csak mákszemnyi erő volna ollójukban, imára kulesoiván össze, könyörögnének: ne marcangolj! Ne rágj! Ne szopj! De ebben az emberben nincs semmi kegyelet. Marcangol, szakgat, ropogtat, szí-

nisterek jobban félnek, mint a kabinet-válságtól, mert kezdődik a protegálás és kilincselés és egyesek ebben valóságos rekordot érnek el. Ha szükséges, akár az eget is megostromolják néhány ajánló sorért és szóért.

Pedig az államtisztviselőink az összes nyugati államok között a legszegegyebben vannak honorálva.

A hivatalnoki lajtorja egyik lépcsőjét a másiktól igen nagy távolság választja el és nem egy tisztviselő itt hagyja az árnyékvilágot a nélkül, hogy a lajtorjának csak a középső fokáig is eljuthatna. Fizetésük majdnem semmi, de ez legalább biztos. És ez a „biztos” szó a csábító, mely után kapaszkodnak az emberek. A monarchia másik államában már kétszer rendezték a tisztviselők fizetését és most készülnek a harmadik fizetésjavításra, míg nálunk a tervbe vett első rendezés sincs véglegesen szabályozva.

Enyhítő körülmény erre nézve, hogy kedvezőtlen politikai helyzetünk mindenre bénító hatással volt és fejlődésünket akadályozta. A drágaság azonban folyton emelkedett és a gyerekek ruházatát, élelmét, tandíját stb. mégis csak elő kell teremni, mert a politikai és közjog egyiket se fedezi.

A köztisztviselők javadalmazása ma már elsőrendű szociális kérdés, melyet mielőbb meg kell oldani. Közgazdasági szempontból az egész országra nézve előnyös lesz, mert a hivatalnok a legjobb hazai fogyasztó, pénzt itthon költi el és a neki adott fizetés az utolsó fillérig visszavándorol az adozó polgár zsebébe.

Szinte csodálatos, hogy közigazgatásunk a jelen viszonyok mellett is oly mintaszerűen példás, pontos, gyors és

vornyáz ez az ember. Az ollócskának puha, rezgő husát oly könnyű kiemelni egyetlen fogással, mint fiatal növényt a talajból; még fiom hajszálgökeire is rajt maradnak. Ez az ur úgy küzd, mintha évszázados lenyőket kenene kihuznia a sziklák közül. Fur, farag, a goromba, Beleunt. Most szájba kapja az olló keményebbik felét, roppant rajta és nagyot szí. Szopogatja a sós vizet, amelyben szakács, pincér hatvanhatszor vajakalt könyökig. Mert is nincs rá írva a lótt rák határa, hogy kívülről nem nyalni való. Hát még a farkok — ah, ez már oly kétségbeesett támadás, mint mikor a laradt bakáknak sturmot vezényelnek. Az egymást pikkelyszerűen fedő páncélíveket akarja eltávolítani az ostoba, pedig ha a hasrészben egyet ránt késével, villájának egyetlen emelésére érett gyümölcsként hull tanyérjára az egész rakfarkok. Félórát tart, míg összeroncsolja a három csöpséget. Mind a tiz ujjá fáradt és piszkos. És az ilyen embert nem vonjak felelősségre közszemérem elleni kihágás miatt!

Enyhületet keresendők, figyeljük meg sorsát annak a bizonyos gulyásnak mely „allóldi”, „mágnás”, „szalon” stb. keresztnevek alatt betyárkodik az étlapokon. Ezt már csak tudja enni a magyar ember! Keserűen kacagnom kell. Mert ime lásd: a pesti ember villát ránt elő, a pesti ember késsel-villával megy neki a gulyáslevesnek. Villája hegyere zsemlyeszeletet tűz, úgy mártogatja a paprikás levet. A bórómból szeretnék kibujni, mikor mártogatnak. A mártogatók után már csak a tányért kitörök következnek; ezután még egy alsó tányérja van az étkezőknek: ezek a már leragott csontokat újra szopogatják.

A csontkérdés s különösen az apró csontok kérdése az, amit tiz közül kilenc megoldani képtelen. Nézd mily vad erő

megbízható. Csodálatos azért, mert köztudomásu, hogy az ország közgondjait és bajait csak az láthatja el jól, akinek nincsenek egyéni gondjai és bajai. Sztényi közlekedésügyi államtitkár Brassóban programbeszéde alkalmával foglalkozott a tisztviselő kérdéssel és ez alkalommal említette, hogy az államhivatalnokok adóssága a 35—40 millió koronát tülhaladja

Rettenetes nagy összeg. Egy kisebb állam egész évi budgetje kikerül belőle. Az uzorakamatra dolgozó koronásszövetkezetek mind a szegény tisztviselő vérevel táplálkoznak, úgy óhajtanak a közhivatalnokon segíteni, hogy az adósságukat kifizetik, illetve convertálják. Ez az eljárás legalább is félmunka vagy még annál is rosszabb.

Azzal az egy-két kisebb percenttel nem lesz könnyebb a teher, mert a convertált adósságot is fizetni kell. Ez nem egyéb mint mikor a vizbefult embernek egy szalmaszálat dobunk, azt hiszi, hogy az megmenti, pedig még jobban elmerül, mert a szalmaszál is nyomja lefelé. Hiszen a tisztviselőnek a legnagyobb veszedelme az adósság, melyet ha egyszer megismert, sohase szabadul meg többé tőle. Nem arra kell tehát törekedni, hogy ezt előmozditsuk, hanem, hogy erről megszoktassuk.

És nem csak azoknak szükséges a sietség, a kiknek a fizetése meg van terhelve, sőt ha választani kell akkor inkább megérdemlik ama tisztviselőket, a kik erős akarattal és nélkülözés árán is ellenállani tudtak és fizetésüket nem terheli lefoglalás. Mert ha ezeken nem segítünk akkor ők is oda jutnak, a hol társaik megrekedtek, már pedig az állam nem vállalkozhatik arra, hogy saját alkalmazottjainak legyen a kölesön inté-

szakkal megy neki annak a paprikás-csirkének ez a vén betörő. Megevett már vagy háromszáz csirkét, de azért fogalma sincs róla, hol kell átszelni az egyes részeket, hogy esontokba ne akadjon a kés. A levágott csontos részt sohasem az alkalmas helyen fogja meg a villájával.

Emiatt lecsuszik a villáról, mielőtt szájjához venné, vagy a villa csuszik le róla, amikor már a szájában van; akkor aztán utána nyul az ujjával; a villát végül nyugalomba helyezi s átalakul marokrakóvá. Zsiros az álla, a manesa, az asztalterítője, a szalvétája. A pincér fiu úgy kaparja majd el előle a zsirhegyeket, míg a kedélyes falatozó a büfögés gyönyöreinek adja át magát. De most nezd az apró csontok ügyét.

Figyeld meg a különböző divatokat. 1. Kiköpi az apró csontokat vagy egyenesen a tányérba, 2. vagy pedig a tölcésalakura formált markon at, 3. vagy a marokba, 4. legritkábban azonban a villa közvetítésével a tányér szélére. Tudnak az emberek táncolni, nyelveket tanulnak meg, tanulmányozzák a divatot, zenét imadnak, utaznak, izlésről beszélnek, külsőségekben merül ki életük. És enni nem tanulnak meg sohasem.

Kezükben az evőeszközök ügyetlenül, otrombán állanak. Mozdulataikban semmi könnyedség. Lassan esznek s ez legtöbb esetben nem egyéb, mint ügyetlenségük kényszere. Egyik nyitott szájjal eszik, a másik csamcsog. Az arc grimaszokat végez. A testtartás félszeg. A mi vendégloki étkezéseinkhez ingujj volna való. Azt hiszik, enni tud mindenki, akiben a falankság érzékisége működik.

Van-e aztán legalább, aki az esztétikai vétségekben bűnös embereknek tanácsokat adna? Nem, kedves barátom. Legtöbb ember meghal anélkül, hogy

zete. Az újabb, illetve convertált adósság csak momentán szükség segítség, már pedig a tisztviselői javadalmazás rendezésének kérdése megérett az elodázhatatlan gyökeres szabályozásra a mi azt jelenti, hogy tudásának, állásának, minőségének és a mai viszonyoknak megfelelően kell őket honorálni és akkor mentesek lesznek régi és új adósság csinálástól. Az államtisztviselői kar a gerince a művelt magyar középosztálynak, nem szabad engedni, hogy elpusztuljon s adósságba merüljön.

Az államtisztviselő töltse be ambícióval hivatását, állására legyen büszke. és ne érhesse őt még távolról se vád, mert egészséges közigazgatás és az állam háztartása csak így képzelhető el és így maradhat fenn. R.

HIREK.

Esküvő. E hó 5-én d. u. 5 órakor esküdtök örök hűséget *Rauscher* László úr *Heiduschka* Felice kisasszonynak, *Heiduschka* Nándor köztisztviselőben álló polgártársunk legifjabb leányának. Az izraelita templom a hol a fiatal pár esküdtök, zsufolásig telt meg a rokonok és barátok nagy tömegével akik idejöttek, hogy úgy a fiatal párnak valamint az örömszülőknök szerencsét kívánjanak. E szerencse kívánatokhoz mi is örömmel hozzájárulunk.

Fegyvergyakorlat. E hó 21-én mintegy 600 honvéd tartalékos vonul be városunkba a szokásos öszigyakorlatokra melyek az idén kivételesen nem az ezred székhelyén hanem Orsován tartatnak meg. Minekutána a kaszárnyákban nincs elegendő hely a tartalékosok beszállásolására úgy a zászlóaljparancsnokság által a község előljárosához történt megkeresés foly-

megetudná, izléstelenségeivel hányzor sértette meg embertársait. Miért nem akad vállalkozó, aki a fehérasztal etikai színvonalának emelésén fáradoznék. Az otromba vendégloki képek helyett legalább jól szerkesztett asztali áldást függesztenének a falakra; bizony Isten nem ártana a n. é. község figyelmébe ajánlani e néhány következő pont.

1. A tányér és a száj között jogositott közvetítői eszközök a kanál és villa. Késedet tehát ne szopogasd, mert megver az Isten.

2. Ne faragesáld a késsel körmeidet.

3. Mig a fogás tart, ne igyál.

4. Ne csamcsogj. Fogaidat ne szíjd. Ha közéjük akad egy darab hus, ez maradjon a te toalett titkod, de markoddal a szádba ne vajakálj.

5. Étkezés előtt a karmaidat hozd rendbe, mert bizonyosan bezsirozod, a zsiros köröm pedig átlátszó.

6. A szalvétát ne dugd a gallérod mögé. A szalvétával ne törülgesd ki a fogaidat. Jusson eszedbe, hogy vendéglőkben a használt szalvétákat aléltságukból egy kis vízzel felloccsolván, egyszerűen sajtó alá teszik s rajta maradnak nyakadnak és fogaidnak összes mobilizált részecskéi.

7. A fogvájóval ne malackodjál. Használt fogvájónak nincs többé helye az asztalon, annál kevésbbé a sőtartóban.

8. Ne tehénkedjél az asztalra.

9. A pincérrel ne gorombáskodjál.

10. Füleidet gyufaszállal ne piszkáld rágyujtás előtt. Ezután a használt gyufát ne lökd a turósgaluska közé.

11. Borralalódat ne dobd a vizespohárba.

12. Ha már étkeztél, ne rontsd a levegőt óraszámra a püfékeléssel. Ott-hon eméssz.

Barnabás,

tán a bevonuló honvédek részben a község tulajdonát képező dunaparti katonai barakkban, részben pedig a lakók házaiban lesznek elhelyezve.

Allat az emberben. Ada-Kalehn történt a múlt héten, hogy *Szali Mustafa* ottani lakos — a ki amúgy is mint korhely és erkölestelen ember rossz hírből állott — alig 12 éves saját leánykáján erőszakot akart elkövetni. A gazembert a leányka panaszára azonnal lefogták és a török lakóság felháborodva e szörnyű büntetést bizonyosan meglinchelte volna, ha az ott állomásozó katonaság parancsnoka ki nem szabadította volna katonái által a felbőszült tömegből. A tettes az Ada-Kalehi Mudir (bíró) fogházába elzárattott, és most várja súlyos büntetését galád tettéért.

Az orsovai polgári lövészezsület f. hó 5-én tartott versenyének, a melyen összesen 410 lövés adatott le, eredménye a következő:

Mélylövés: I. Bajasch Miklós, II. Freyler Ferenc, III. ifj. Vojnich Guidó, IV. Rusz Alajos.

Körlövés: I. Freyler Ferenc, II. Danielis Elek, III. Bajasch Miklós IV. Thiry Lajos.

Felhívás! A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyeletének községünkben lakó tagjai ez uton is felkéretnek, hogy hátralékos tagdíjjaikat az egyleti pénztárba (arany szarvas vendéglő) mielőbb befizetni annális inkább

tartsák kötelességüknek mert ellenkező esetben, — az alapszabályok értelmében a melyek világosan azt mondják, hogy azon tagok a kik 8 heti befizetéssel hátralékban vannak és hátralékukat a történt felszólítás után egy hónap alatt nem törlesztik az egylet kötelékéből kizárattanak — törölve lesznek.

Épúgy figyelmeztetjük a Karánsebesi kerületi betegsegélyző egylet itt lakó tagjait, hogy hátralékos tagdíjjaikat mielőbb feltétlenül fizessék be további kellemetlenségek kikerülése végett.

Baleset. *Stojku Constantin* 17 éves zsupaneki napszámos, aki Szvoboda József építőmesternél volt alkalmazva, tegnap déltájban egy vizgőzvezető készüléknél dolgozott, ahol egy véletlenül megpattant csőből eredő forró gőz anynyira leforrázta, hogy mellén, hasán és végtagjain súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlenül járt munkást a helybeli kórházba szállították a hol őt Dr. Schwartz Tivadar kórházi orvos azonnal kezelés alá vette. Dacára súlyos sebeinek életbenmaradása remélhető.

ZENKE ZOLTÁN-féle BARÁT-ITAL növényyszer-gyomorlikör készítménye.

Mint házi-szer leggyorsabb hatást eszközöl gyomor- és főfájás,
étvágytalanság, székrekedés és hideglelés ellen.

Egy kis üveg ára 80 fillér.

Kapható: LÓZSA ISTVÁN üzletében

ORSOVA.

Handl József

ORSOVA

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉSE AJÁNLIJA MINDENNEMŰ NYOM-
TATVÁNYAIT ÉS TANSZER FELSZERELÉSEIT.

Hirdetések

legjutányosabban felvétetnek.

Mit igyunk?

Az

elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mohai

Vegyí vizsgálatok s ajánlatok az Agnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kétly, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naunderf, dr. Eorcherdt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravesik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-ektől, a kik az Agnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbajoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, esontlágylásnál, angolkóránál, vese- és hólyagbetegségeknek, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvószert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Hástartások számára másféltízesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szőlővíznél is olcsóbb; hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: Scheinberger Mór úrnál Orsován.

ÁGNES-

forrást, mert Kedvelt borvíz!
feltétlenül
tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-
savtartalmánál fogva nemcsak biztos óv-
szer fertőző elemek ellen, hanem a benne
foglalt gyógyszerknél fogva kitűnő szere a leg-
különbözőbb gyomor-, légeső- és húgy-
szervi betegségeknek.